

แหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวมีน้อย หาซื้อได้ยาก ราคาค่อนข้างแพง เป็นปัญหาหนึ่งในการทำนา แต่ที่จังหวัดสุรินทร์ยังไม่สิ้นคนดี เมื่อมีผู้นำสหกรณ์การเกษตรวันวัน วัน จำกัด ได้ริเริ่มและนำแนวคิดมาให้สมาชิกปลูกข้าวในถุงพลาสติกดำเพื่อผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี โดยการสนับสนุนด้านวิชาการและเสริมทักษะทุกขั้นตอนการผลิตจากภาครัฐและเอกชน ผลคือทำให้ได้เมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีปลูกและขายและได้ก้าวเปลี่ยนวิถียังชีพที่มั่นคง

คุณธนาบุลย์ สุขปัญญา อดีตผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุรินทร์ที่ปรึกษากองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดสุรินทร์ (ด้านการเกษตร) เล่าให้ฟังว่า เมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีเป็นปัจจัยสำคัญในการทำนา แต่ละปีประเทศไทยใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวปลูกในราว 670 ล้านกิโลกรัม แต่เมล็ดพันธุ์ข้าวที่ผลิตได้ก็ไม่เพียงพอ หาซื้อยาก ราคาค่อนข้างแพง จึงส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์การเกษตรรวมกลุ่มปลูกข้าวในถุงพลาสติกดำเพื่อผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าว

คุณธนาบุลย์ สุขปัญญา
ส่งเสริมการปลูกข้าวในถุงพลาสติกดำ

การปลูกเพื่อผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าว สมาชิกสหกรณ์การเกษตรวัน วัน วัน จำกัด จะได้รับความรู้วิชาการและเสริมทักษะในทุกขั้นตอนจากนักวิชาการเกษตรศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุรินทร์ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุรินทร์ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีฝ่ายวิชาการตรวจสอบว่าต้องไม่มีสิ่งเจือปน มีความงอกไม่ต่ำกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ หรือมีความชื้นไม่เกิน 14 เปอร์เซ็นต์ จึงให้การรับรองว่าเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีพร้อมที่จะนำไปปลูกหรือขาย

คุณณชนธ์ ตรงใจ ผู้ริเริ่มปลูกข้าวในถุงพลาสติกดำ เล่าให้ฟังว่าเป็นที่ปรึกษาสหกรณ์การเกษตรวัน วัน วัน จำกัด และเป็นประธานกรรมการ บริษัท ไซเนอินเตอร์คอปเรชั่น จำกัด ทำนา 50 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์หอมมะลิ 105 ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว 8-10 กิโลกรัม ต่อไร่ ได้ข้าวเปลือก 24 ตัน หรือเฉลี่ย 500 กิโลกรัม ต่อไร่ ใช้ต้นทุน 35,000 บาท ต่อไร่ รวมเป็นเงิน 170,000 บาท การปลูกและปฏิบัติดูแลบำรุงรักษาได้รับความรู้และเสริมทักษะจากนักวิชาการเกษตรภาครัฐ ได้ขายข้าวเปลือกให้กับสหกรณ์การเกษตร 20 บาท ต่อกิโลกรัม ทำให้มีรายได้เฉลี่ย 480,000 บาท ต่อฤดู

คุณณชนธ์ ตรงใจ
เก็บเกี่ยวข้าวระยะพลับพลึงจะทำให้ได้ผลผลิตข้าวคุณภาพสูง

สหกรณ์การเกษตรวัน วัน วัน จำกัด มีสมาชิก 675 คน มีพื้นที่ทำนา 10,101 ไร่ สมาชิกส่วนใหญ่ทำนาอาศัยน้ำฝนปีละครั้ง ปัญหาที่สมาชิกพบบ่อย ก็คือ ขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ประสบกับภัยธรรมชาติ เช่น ฝนแล้งขาดน้ำหรือมีศัตรูทำลาย จึงมักทำให้ได้ผลผลิตข้าวน้อย ขายก็ได้ราคาต่ำกว่าทุน จึงไม่มั่นคงในการยังชีพ

รวมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ปลูกข้าวในถุงพลาสติกดำผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวหรือเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวอินทรีย์ สมาชิกได้จัดการพื้นที่ปลูกข้าวในถุงพลาสติกดำ 1 ไร่ ต่อราย หรือ 10% ของพื้นที่ทำนาและจะได้รับความรู้และเสริมทักษะในทุกขั้นตอนการปลูก ตรวจสอบและรับรองคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีจากนักวิชาการเกษตร

สมาชิกสหกรณ์ปลูกข้าวในถุงพลาสติกดำ เพื่อผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี

การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี จอบ พลั่ว เสียม ถังพลาสติกดำพับข้าง ขนาด 9×18 นิ้ว ดินร่วนซุย ขุยมะพร้าว แกลบหรือฟาง ข้าวแห้ง ปุ๋ยอินทรีย์เม็ด ได้แก่ สูตรรองพื้น สูตรบำรุงต้นและใบ สูตรบำรุง เมล็ดข้าว อาหารเสริมพืช ปุ๋ยคอกแห้ง เช่น มูลวัว มูลควาย หรือจัดหาแหล่ง น้ำให้พร้อม

การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว นำเมล็ดพันธุ์ข้าวไปแช่ในอาหารเสริมพืชที่มี ส่วนผสมของน้ำ 1 ลิตร กับอาหารเสริมพืช 4 ซีซี แช่ไว้ 1 คืน แล้วนำมาบ่ม 2 คืน เพื่อช่วยให้เมล็ดพันธุ์ข้าวมีอัตราการงอกเพิ่มและต้านทานโรค

การเตรียมวัสดุปลูก นำดินร่วนซุย 98% ปุ๋ยคอก 1% ปุ๋ยอินทรีย์เม็ด 0.5% และขุยมะพร้าว 0.5% ใส่ภาชนะผสมคลุกเคล้าให้เข้ากัน นำอาหาร เสริมพืชที่มีส่วนผสมของน้ำ 1 ลิตร กับอาหารเสริมพืช 1 ซีซี เทใส่ลงบนวัสดุ ปลูกแล้วคลุกเคล้าให้เข้ากัน จากนั้นตักวัสดุปลูกใส่ในถังพลาสติกดำ 18 กิโลกรัม ต่อถัง ยกไปจัดวางในแปลงปลูก

การปลูก ได้รดน้ำบนวัสดุปลูกพอชุ่ม วางเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูกเป็นรูป สามเหลี่ยม 3 มุม 3 เมล็ด เมล็ดพันธุ์ข้าวแต่ละจุดอยู่ห่างกัน 4-5 นิ้ว ใช้นิ้วมือ กดให้ลึกลงไป 1-2 เซนติเมตร เกลี่ยวัสดุปลูกกลบเมล็ดพันธุ์ข้าว

นำดินร่วนซุย-98-ปุ๋ยคอก-1-ปุ๋ยอินทรีย์เม็ด-0.5-และขุยมะพร้าว-มาผสมเป็นวัสดุปลูกข้าว

การให้น้ำ หลังจากปลูกข้าว 15 วัน ได้ใส่น้ำลงในภาชนะปลูกแต่พอชุ่ม เพื่อเก็บรักษาความชื้นให้ต้นข้าวเจริญเติบโตไปกระทั่งอายุ 1 เดือน เมื่อต้นข้าว เข้าสู่เดือนที่ 2 ได้รักษาระดับน้ำให้สูง 5 เซนติเมตร เหนือระดับผิววัสดุปลูก เมื่อมีฝนตกลงมาก็ให้รักษาระดับน้ำนี้ไว้เช่นเดิม และเมื่อต้นข้าวแตกรวงข้าว แก่สุก ประมาณ 70% ของพื้นที่ได้ระบายน้ำออกจากถุงพลาสติกดำให้หมด

การให้อาหารเสริมพืช หลังปลูก 30 วัน ได้ฉีดพ่นอาหารเสริมพืชที่มี ส่วนผสมของน้ำ 1 ลิตร กับอาหารเสริมพืช 50 ซีซี ฉีดพ่นทุก 7-10 วัน ต่อครั้ง ในช่วงที่ต้นข้าวออกดอกได้หยุดให้อาหารเสริมพืชเพราะจะทำให้เกสรร่วง เมื่อ ต้นข้าวออกรวง 30% ได้ฉีดพ่นอาหารเสริมพืชที่มีส่วนผสมของน้ำ 1 ลิตร กับ อาหารเสริมพืช 100 ซีซี ฉีดพ่น 15 วัน ต่อครั้ง รวม 2 ครั้ง และก่อนเก็บเกี่ยว ข้าว 7-10 วัน ได้ฉีดพ่นอาหารเสริมพืชที่มีส่วนผสมของน้ำ 1 ลิตร กับอาหาร เสริมพืช 20 ซีซี เพื่อให้เมล็ดข้าวเต็มเมล็ดและลดอัตราการลีบของเมล็ดข้าว

ต้นข้าวอายุ-25-30-วันได้จัดการใส่ปุ๋ยเม็ดสูตรบำรุงต้นและใบ

การใส่ปุ๋ยอินทรีย์เม็ด เมื่อต้นข้าวอายุ 25-30 วัน ได้ใส่ปุ๋ยเม็ดสูตรบำรุงต้นและใบ ในอัตรา 0.5 ช้อนโต๊ะ ต่อถุง และก่อนต้นข้าวตั้งท้อง 30 วัน ได้ใส่ปุ๋ยอินทรีย์เม็ดสูตรบำรุงเมล็ดข้าว ในอัตรา 0.5 ช้อนโต๊ะ ต่อถุง

การตัดใบข้าว เมื่อต้นข้าวอายุ 45 วัน ได้ใช้กรรไกร หรือเคียว ตัดใบข้าวที่วัดจากเหนือระดับผิววัสดุปลูกสูงขึ้นมา 30 เซนติเมตร เพื่อช่วยเพิ่มการแตกกอ ไม่ให้ต้นข้าวสูงเกินไปหรือป้องกันศัตรูพืชไม่ให้เข้ามาทำลาย

คุณณชนธ์ ตรงใจ เล่าให้ฟังในท้ายนี้ว่า ได้เก็บเกี่ยวข้าวเมื่อต้นข้าวระยะ
พลับพลึงซึ่งเป็นระยะเหมาะสมที่ทำให้ได้ผลผลิตข้าวคุณภาพสูง โดยสังเกต
เมล็ดข้าวที่โค่นรวงข้าวจะยังมีเมล็ดข้าวเป็นสีเขียว 2-4 เมล็ด พื้นที่ปลูกข้าวใน
ถุงพลาสติกดำ 1 ไร่ จะได้ผลผลิตข้าวพันธุ์ดี 620-650 กิโลกรัม นำออกขายได้
25-30 บาท ต่อกิโลกรัม

เป็นความสำเร็จที่สมาชิกสหกรณ์ได้ร่วมกันปลูกข้าวในถุงพลาสติกดำ ทำ
ให้มีเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีไว้ปลูกและขาย ขอขอบคุณทุกคำแนะนำจากศูนย์เมล็ด
พันธุ์ข้าวสุรินทร์ อดีตอาจารย์คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ขอขอบคุณสหกรณ์การเกษตรวัน วัน วัน จำกัด ที่เสริมสร้างโอกาสให้สมาชิกมี
รายได้และมีความมั่นคงในการยังชีพ

ท่านที่ต้องการซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีไปปลูก หรือสอบถามเพิ่มเติมที่
คุณณชนธ์ ตรงใจ สหกรณ์การเกษตรวัน วัน วัน จำกัด หมู่ที่ 6 ตำบลนาบัว
อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000 โทร. (061) 636-8591 ก็ได้ครับ

ที่มา : เทคโนโลยีชาวบ้าน 17 กุมภาพันธ์ 2564

ตัดใบข้าว-เพื่อทำให้มีการแตกกอเพิ่มขึ้น

ปฏิบัติดูแลบำรุงรักษาที่ดีจะทำให้ต้นข้าวแตกรวงข้าวที่สมบูรณ์